

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Львівський національний університет імені Івана Франка
 Відокремлений структурний підрозділ
 «Педагогічний фаховий коледж
 Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ
 В.о. директора Коледжу О.І. Сурмач

« 31 » _____ 20 21 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО
 НАВЧАННЯ**

Назва

Галузь знань **23 Соціальна робота**
 Спеціальність **231 Соціальна робота**

Статус дисципліни вибіркова
 Нормативна (вибіркова)

Циклова комісія **викладачів фахових дисциплін початкової освіти**

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисциплін	Кількість годин						Вид семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Аудиторні заняття					Самостійна робота	Курсова робота	Залік	Екзамен
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	II	III	120/4	72	36		36		48		3		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки **фахового молодшого бакалавра**
 Освітньо-професійний ступінь

Розробники:

Л.Я.Гриньо
 Підпис

Л.Я.Гриньо
 Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії **викладачів фахових дисциплін початкової освіти**
 Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії Г.В.Подановська
 Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.
 Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи корекційної педагогіки та інклюзивного навчання» є ознайомлення студентів із підходами держави та суспільства до організації освіти дітей, які мають порушення психофізичного розвитку, основними поняттями корекційної педагогіки та інклюзивної освіти, особливостями та закономірностями розвитку різних категорій осіб з психофізичними порушеннями, а також диференційованими та індивідуальними механізмами та прийомами корекційного навчання і виховання кожної із категорій дітей; засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти.

Предмет: теорія і практика навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- сформуувати позитивне професійне та загальнолюдське ставлення до осіб з вадами психофізичного розвитку; готовність професійно здійснювати моніторинг їхнього розвитку, своєчасно виявляти відхилення та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку.
- формувати у студентів навички та вміння творчо засвоювати професійні знання на практиці;
- організувати самостійну роботу студентів щодо закріплення та розширення наукових знань з дисципліни за підручниками, навчальними і методичними посібниками, періодичними виданнями з фаху, іншими літературними джерелами;
- формування уявлення про значущість своєчасного виявлення порушень у розвитку в дітей, шляхи та способи попередження, діагностики та корекції відхилень у дітей раннього і дошкільного віку;

Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- особливості розвитку дітей з психофізичними порушеннями, інклюзивний підхід до навчання дітей з особливими потребами;
- причини порушень психофізичного розвитку, комплексну диференціальну діагностику відхилень у психофізичному розвитку; освітні установи для осіб з вадами психофізичного розвитку та їх комплектування, форми організації навчально-виховного процесу;
- психолого-педагогічну характеристику дітей з різними порушеннями психофізичного розвитку та особливості роботи з ними в умовах інклюзивної освіти;

- зміст та форми роботи з родинами, які виховують дітей з вадами психофізичного розвитку;
- теоретико-методологічні та нормативно-правові засади інклюзивної освіти;

вміти:

- здійснювати інклюзивний підхід до навчання дітей з особливими потребами;
- своєчасно виявляти відхилення у розвитку учнів та здійснювати правильний психолого-педагогічний супровід дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку;
- здійснювати індивідуальний та диференційований підхід до учнів з вадами психофізичного розвитку в умовах інтегрованої та інклюзивної освіти, формувати готовність здорових учнів до позитивної спільної взаємодії з однолітками, що потребують корекції психофізичного розвитку, проводити роботу з батьками щодо надання їм правильної інформації про осіб з порушеннями психофізичного розвитку;
- уміти використовувати ефективні стратегії взаємодії з різнопрофільними фахівцями та батьками дітей з особливими потребами;
- здійснювати необхідні адаптації/модифікації курикулуму й методики викладання;
- вміти розробляти індивідуальні навчальні плани та програми для дітей з особливими освітніми потребами на основі визначення їхніх потреб;
- впроваджувати в практику різні профілактичні засоби з метою попередження виникнення мовленнєвих порушень або вторинних відхилень у психічному розвитку дитини;
- добирати дидактичний матеріал, який зорієнтований на формування мовленнєвої діяльності дітей;

Студент набуде компетентностей:

1. Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. Спеціальні компетентності

СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінювання потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК 8. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

СК 9. Здатність застосовувати сучасні технології та методи професійної діяльності.

СК 10. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

СК 12. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Результати навчання

РН 1. . Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 4. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та методи соціальної роботи для вирішення професійних задач.

РН 5. Діяти соціально-відповідально на основі етичних принципів і стандартів соціальної роботи.

РН 6. Використовувати методи профілактики, соціальної діагностики та сучасного інструментарію в професійній діяльності.

РН 11. Визначати зміст співпраці та залучати ресурси для задоволення потреб осіб та розв'язання їх проблем.

Зміст дисципліни:

**Змістовний модуль 1.
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ**

Тема 1. Корекційна педагогіка в системі наукових знань.

Шляхи становлення корекційної педагогіки. Галузі корекційної педагогіки. Предмет, завдання та понятійно-категоріальний апарат корекційної педагогіки. Перспективи розвитку корекційної педагогіки в Україні.

Тема 2. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти.

Сутність та класифікація порушень психофізичного розвитку. Причини порушень психофізичного розвитку. Особливості процесу аномального розвитку.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.

Нормативно-правові документи, які забезпечують корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з особливими потребами.

Розкрити завдання, які ставить ООН і Саламанська декларація перед освітою осіб з особливими потребами. Визначити шляхи, якими можна досягти рівного доступу до якісної освіти. Охарактеризувати основні негативні фактори, що створюють труднощі для впровадження інклюзивного виховання.

Саламанська декларація. Закону України «Про спеціальну освіту».

Тема 4. Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні.

Диференціація системи закладів для дітей, що потребують корекції психофізичного розвитку. Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Діяльність та функції ПМПК.

Тема 5. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи.

Наукові основи комплексного підходу до корекційно-реабілітаційної роботи. Загальні принципи побудови колекційного процесу. Методи, засоби, форми корекційної роботи. Основні напрямки педагогічної корекції.

Тема 6. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.

Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні напрями та принципи побудови процесу соціальної реабілітації. Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.

Тема 7. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.

Сутність, етіологія та класифікація затримки психічного розвитку. Психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗПР. Навчання і виховання дітей із ЗПР у школах та класах інтенсивної педагогічної корекції. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей із ЗПР в умовах інтегрованого навчання.

Тема 8. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.

Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту. Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелекту у спеціальних закладах. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями інтелекту в умовах індивідуального навчання.

Тема 9. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.

Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення. Навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення. Особливості роботи вчителя з дітьми, що потребують логопедичної допомоги, в умовах загальноосвітніх шкіл.

Тема 10. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи

Сутність, етіологія та патогенез порушень опорно-рухової системи. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухової системи. Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи у спеціальних закладах. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями опорно-рухової системи в умовах інтегрованого навчання.

Тема 11. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.

Роль слуху в розвитку людини. Причини виникнення та класифікація порушень слухової функції. Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями слуху в умовах загальноосвітньої школи.

Тема 12. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.

Порушення зору як психолого-педагогічна проблема. Класифікація порушень зорової функції та причини їхнього виникнення. Навчання і виховання дітей з порушеннями зорової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями зору в умовах загальноосвітньої школи.

Тема 13. Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.

Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери. Організація корекційної роботи з дітьми, що мають порушення емоційно-вольової сфери.

Тема 14. Психолого-педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей

Поняття про девіантну поведінку. Соціально-психологічна характеристика видів девіантної поведінки. Біологічні, соціальні та психологічні детермінанти відхилень у поведінці. Психологічна характеристика важковиховуваності як основи формування девіацій. Психолого-педагогічна корекція девіантної поведінки школярів у навчально-виховному процесі.

Контроль знань матеріалу Модуля 1.

Змістовний модуль 2.

Організація навчально-виховного процесу в інклюзивному класі.

Тема 15. Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Базові моделі інклюзивної освіти. Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі. Рекомендації вчителям загальноосвітніх шкіл для успішної роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.

Тема 16. Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання

Доступність і концепція універсального дизайну як важливі принципи інклюзивної освіти. Правове забезпечення архітектурної доступності в Україні. Критерії доступності. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.

Тема 17. Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП.

Команда психолого-педагогічного супроводу (КППС) дитини з ООП. Принципи роботи КППС. Функції членів команди КППС

Тема 18. Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя

Функції асистента вчителя: організаційні, навчально-розвивальні, діагностичні, прогностичні, консультативні. Педагогічна етика. Компетентності асистента вчителя: знання, уміння, особисті характеристики. Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя. Роль асистента вчителя в забезпеченні навчальних та інших потреб учнів.

Тема 19. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів.

Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти): визначення та складові. Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація. Реалізація курикулуму в навчальному процесі.

Тема 20. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами.

Функції індивідуальної програми розвитку. Структура ІПР. Команда з розробки ІПР. Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розробки ІПР.

Тема 21. Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.

Завдання та функції контролю. Об'єкти, види, методи контролю. Оцінювання. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами початкової школи.

Тема 22. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.

Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в загальноосвітнє середовище. Завдання батьків як членів навчальної команди. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Батьки - активні учасники шкільної громади. Волонтерство та адвокатство батьків

Контроль знань матеріалу Модуля 2.

Підсумкове заняття

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин				
	Денна форма навч.				
	Усього	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
III семестр					
Змістовний модуль I					
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ					
Тема 1. Корекційна педагогіка в системі наукових знань.	2	2			
Тема 2. Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти.	4	2			2
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.	4			2	2
Тема 4. Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні.	6	2		2	2
Тема 5. Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи.	6	2		2	2
Тема 6. Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.	4			2	2
Тема 7. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.	6	2		2	2
Тема 8. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.	7	2		2	2
Тема 9. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.	7	2		2	2
Тема 10. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	7	2		2	2

Тема 11. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.	7	2		2	3
Тема 12. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.	7	2		2	3
Тема 13. Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.	7	2		2	3
Тема 14. Психолого-педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.	2	2			
Контроль знань матеріалу Модуля 1.	2			2	
Змістовний модуль 2.					
Організація навчально-виховного процесу в інклюзивному класі.					
Тема 15. Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами.	5	2			3
Тема 16. Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання.	7	2		2	3
Тема 17. Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП.	5	2			3
Тема 18. Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя.	5	2			3
Тема 19. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів.	5			2	3
Тема 20. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами.	7	2		2	3
Тема 21. Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.	5			2	3
Тема 22. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.	2	2			
Контроль знань матеріалу Модуля 2.	2			2	
Підсумкове заняття	2			2	
Разом за III семестр	120	36		36	48

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
III семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій	Кількість годин
1.	Корекційна педагогіка в системі наукових знань.	2
2	Діти з порушеннями психофізичного розвитку як суб'єкт корекційної освіти.	2
3.	Сучасна система освітньо-корекційних послуг в Україні.	2
4.	Комплексний підхід до корекційно-розвивальної роботи.	2
5.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.	2
6.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.	2
7.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.	2
8.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	2
9.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.	2
10.	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.	2
11.	Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.	2
12.	Психолого-педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.	2
13.	Моделі інклюзивної освіти дітей з особливими освітніми потребами.	2
14.	Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання.	2
15.	Психолого-педагогічний супровід дитини з ООП.	2
16.	Основні завдання, ролі та функції асистента вчителя.	2
17.	Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами.	2
18.	Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.	2
	Разом за III семестр	36

**Перелік практичних (лабораторних, семінарських) занять
для студентів денної форми навчання
III семестр**

№ з/п	Тема практичного (лабораторного, семінарського) заняття	Кількість годин
1.	<p>Нормативно-правове забезпечення корекційно-реабілітаційної допомоги дітям з порушеннями психофізичного розвитку.</p> <p>Нормативно-правові документи, які забезпечують корекційно-реабілітаційну допомогу дітям з особливими потребами..Визначити шляхи, якими можна досягти рівного доступу до якісної освіти.Охарактеризувати основні негативні фактори, що створюють труднощі для впровадження інклюзивного виховання.Саламанська декларація. Закону України «Про спеціальну освіту».</p>	2
2.	<p>Відбір дітей у спеціальні заклади</p> <p>Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Діяльність та функції ПМПК.</p>	2
3.	<p>Загальні принципи побудови корекційного процесу.</p> <p>Методи, засоби, форми корекційної роботи. Основні напрями педагогічної корекції</p>	2
4.	<p>Соціальна реабілітація як важлива галузь соціалізації осіб з обмеженими можливостями.</p> <p>Сутність і зміст соціальної реабілітації. Основні напрями та принципи побудови процесу соціальної реабілітації.Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.</p>	2
5.	<p>Навчання і виховання дітей із ЗПР.</p> <p>Навчання і виховання дітей із ЗПР в умовах інклюзивної освіти. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей із ЗПР в умовах інтегрованого навчання.</p>	2
6.	<p>Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелекту.</p> <p>Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелекту у спеціальних закладах.Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями інтелекту в умовах індивідуального навчання.</p>	2
7.	<p>Навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення.</p> <p>Особливості роботи вчителя з дітьми, що потребують логопедичної допомоги, в умовах загальноосвітніх шкіл.</p>	2
8.	<p>Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи</p> <p>Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи у спеціальних закладах. Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями опорно-рухової системи в умовах інтегрованого навчання.</p>	2

9.	Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції. Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями слуху в умовах загальноосвітньої школи.	2
10.	Навчання і виховання дітей з порушеннями зорової функції. Навчання і виховання дітей з порушеннями зорової функції у спеціальних закладах. Організація допомоги учням з порушеннями зору в умовах загальноосвітньої школи.	2
11.	Допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери. Організація корекційної роботи з дітьми, що мають порушення емоційно-вольової сфери.	2
12.	Контроль знань матеріалу Модуля 1.	2
13.	Моделювання освітнього простору в закладі освіти з інклюзивною формою навчання. .Правове забезпечення архітектурної доступності в Україні. Крите рії доступності. Компенсаторні та допоміжні засоби для дітей з особливостями розвитку.	2
14.	Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти): визначення та складові. Державний стандарт для дітей з особливими освітніми потребами. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація. Реалізація курикулуму в навчальному процесі.	2
15.	Індивідуальна програма розвитку. Команда з розробки ІПР. Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розроб ки ІПР.	2
16.	Сутність і завдання оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами. Завдання та функції контролю. Об'єкти, види, методи контролю. Оцінювання. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами початкової школи.	2
17.	Контроль знань матеріалу Модуля 2.	2
18.	Підсумкове заняття	2
	Разом за III семестр	36

Самостійна робота

Номер тижня	Тема самостійної роботи	К-сть Год.
1.	Перспективи розвитку корекційної педагогіки в Україні.	2
2.	Особливості процесу аномального розвитку.	2
3.	Діяльність та функції ПМПК.	2
4.	Основні напрямки педагогічної корекції.	2
5.	Технології соціальної реабілітації з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями.	2
6.	Психолого-педагогічна характеристика дітей із ЗПР	2
7.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту	2
8.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення.	2
9.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	2
10.	Роль слуху в розвитку людини	3
11.	Класифікація порушень зорової функції	3
12.	Принципи корекційно-педагогічної роботи в інклюзивному навчальному закладі.	3
13.	Функції членів команди ППС.	3
14.	Компетентності асистента вчителя	3
15.	Залучення батьків і залучення учнів з особливими освітніми потребами до розробки ППР.	3
16.	Формування ефективних стосунків між учителем та асистентом учителя	3
17.	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами	3
18.	Роль батьків в оцінюванні розвитку своєї дитини	3
19.	Рекомендації вчителям загальноосвітніх шкіл для шкільної роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби.	3
	Разом за III семестр	48

4. ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНЕСЕНО НА ЗАЛІК З ДИСЦИПЛІНИ

1. Шляхи становлення корекційної педагогіки.
2. Галузі корекційної педагогіки.
3. Взаємозв'язок корекційної педагогіки з іншими науками.
4. Поняття “діти з вадами психофізичного розвитку”.
5. Предмет і завдання корекційної педагогіки.
6. Розкрити поняття “інтеграція”, “інклюзивна освіта”.
7. Розкрити поняття “дефект”, “аномальний розвиток”.
8. Розкрити поняття “корекція”, “компенсація”.

9. Розкрити поняття “абілітація”, “реабілітація”.
10. Розкрити поняття “соціалізація”.
11. Труднощі на шляху реалізації інтегрованого навчання.
12. Поняття “норма і аномалія” в корекційній педагогіці.
13. Причини порушень психофізичного розвитку.
14. Первинні порушення в розвитку аномальних дітей.
15. Вторинні порушення в розвитку аномальних дітей.
16. Класифікація дітей із вадами психофізичного розвитку.
17. Поняття диференційної діагностики у корекційній педагогіці.
18. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні.
19. Характеристика спеціальної освіти та її ресурсні можливості.
20. Інклюзивні школи – ефективні школи.
21. Передумови успішної розбудови інклюзивного середовища.
22. Педагоги як провідники змін.
23. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими потребами в загальноосвітнє середовище.
24. Батьки як члени навчальних команд.
25. Корекційно-розвивальна робота та її значення у процесі навчання дітей із порушеннями психофізичного розвитку.
26. Мультидисциплінарна навчальна команда та її діяльність в умовах інклюзивного навчального закладу.
27. Співпраця фахівців як умова успішності інклюзивного навчання.
28. Курикулум (навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти.) визначення та складові.
29. Загальноосвітні, спеціальні та корекційно-розвивальні програми, їх адаптація та модифікація.
30. Індивідуальний навчальний план як складова курикулуму.
31. Аналіз основних компонентів індивідуального навчального плану.
32. Оцінювання навчальних досягнень та розвитку учнів з особливими освітніми потребами.
33. Портфоліо – технологія якісного оцінювання навчальних досягнень.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції, дискусії, бесіди з тем, виступи, робота з інтернет джерелами, аналіз та інтерпретація отриманих даних, виконання практичних завдань.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У навчальному процесі застосовуються такі методи контролю:

- **попередній, діагностичний**: спостереження за різними видами діяльності, стимулювання старанності та відповідальності у засвоєнні нових знань і навичок, творчості, самоконтролю;

- **поточний, заохочувальний:** усний діалог, доповідь, коротке повідомлення (проміжний результат);
- **тематичний, модульний:** тестування (конкретний результат на рубіжному етапі);
- **підсумковий:** складання іспиту, який можливий при позитивних оцінках за різні види роботи.

7.ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Якість засвоєння змісту навчальної дисципліни оцінюється за 100-бальною шкалою.

Поточне тестування та самостійна робота																		Сума
Модуль 1												Модуль 2						
T2	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	МКР	T15	T18	T19	T20	МКР	СР	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	15	4	4	4	4	15	10	

Поточне оцінювання упродовж семестру:

1. Модульна контрольна робота - 30б. (2 к.р. по 15балів)
2. Практичне (семінарське) заняття - 60б.- 15пр. по 4б.
3. Самостійна робота :10б.
 - а) науково-пошукові і творчі роботи:
 - реферат (захист) -1- 3 б.
 - доповідь, повідомлення (захист) -1- 2 б.
 - б) індивідуальна робота:
 - пошук матеріалів в Інтернеті -1- 2 б.
 - створення проектів -1- 2б.
 - в) конспектування тем, які подано на самостійне опрацювання -1- 2б.

На підставі отриманих впродовж семестру суми балів виставляється підсумкова оцінка (залік).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90-100	5	відмінно	зараховано
B	81-89	4	дуже добре	
C	71-80		добре	
D	61-70	3	задовільно	
E	51-60		достатньо	
FX	21-50	2	незадовільно	не зараховано
F	0-20	2	незадовільно	не зараховано

8.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Робоча навчальна програма, опорні конспекти лекцій, електронні презентації, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (плани семінарських занять, методичні вказівки до практичних занять, виконання завдань самостійної роботи, перелік літератури) .

9.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Колишкін О.В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності: навчальний посібник. Харків, 2020. 392с.
2. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТВО «Агнство «Україна», 2019. 300с.
3. Сергійчук О.М., Багно Ю.М., Плужник О.В. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. Переяслав: Видавництво, 2020. 224с.

Допоміжна:

1. Асистент учителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.
2. Бражнікова Т. О. Впровадження інклюзивної форми навчання в освітній простір закладу дошкільної освіти: компетентнісний підхід. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 32 с.
3. Войтко В. Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Копивницький: КОІППО імені Василя Стефаніка, 2016. 84с.
4. Войтко В.В. Корекційно-розвиткова робота з дітьми із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзії: дидактичне забезпечення: методичний посібник. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2018. 52 с.
5. Войтко В. В. Методи корекційного впливу на розвиток дітей з інтелектуальними порушеннями: практикум для педагога Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 40 с.
6. Павлюх В.В. Забезпечення корекційно-розвиткового супроводу навчання дітей з особливими освітніми потребами / В.В. Павлюх. Кропивницький, 2017. 44 с.
7. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів. Київ, 2018. 252с.
8. Чебоненко В.Ф., Снітко І.Ю. Психологічний супровід дітей старшого дошкільного віку. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 44 с.
9. Шевців З. Основи інклюзивної педагогіки. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 239с.

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm Засенко В. Сучасні проблеми теорії і практики навчання дітей з особливими потребами

http://nmcio.ippo.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2015/08/Osobliivi_ditu_Posibnuk_2015.pdf<http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/35172>

Інклюзивне навчання дітей з порушеннями зору: монографія

http://canada-ukraine.org/ukr_Journal_V1.htm Колупаєва, А. Інтегративні тенденції в освіті дітей з особливими потребами в Україні

https://drive.google.com/file/d/0B5TBSEUGLeH1d3d1TFcya0NCU2M/view?resourcekey=0-G9zK1ebW4A_YwnA0MIKC6A

Концепція розвитку інклюзивної освіти

<https://www.pedrada.com.ua/news/4320-perelk-spetsalno-navchalno-literaturi-na-20172018-navchalniy-rk>

Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах для навчання дітей з особливими освітніми потребами (за нозологіями) у 2017/2018 навчальному році.

<http://er.ucu.edu.ua/handle/1/536> Швед М. Основи інклюзивної освіти.